

længden ønskeligt, ja, da kan der uden væsentlige økonomiske tab igen hurtigt slagtes ned på disse besætningsgrene. Helt anderledes er det med køer og mælk. Her går der to til tre år, før produkterne giver kontanter — og det kan blive en kostbar historie at slagte ned på for store kobesætninger. Det vil dog næppe til sin tid kunne lade sig gøre at reducere besætningerne til sådanne kødpriser, som vi har i øjeblikket!

I alle tilfælde vil den landmand, der udvider sit husdyrhold moderat i takt med udvidelsen af foderproduktion på egen mark og ikke forudsætter indkøb af foder i større mængde, have størst sikkerhed økonomisk set. Langtidsaftalerne om afsætning af hovedprodukterne på det britiske marked giver ham trods alt et vist rygstød, når han for sin part er nogenlunde uafhængig af indkøbt foder.

Verdens folkeslag er langt fra mættede med gode animalske fødemidler. Måtte det økonomiske samarbejde landene imellem blive således, at der fortsat er mulighed for en produktionsudvidelse på alle områder til fælles bedste.

Mejeribruget i Danmark i 1949.

Af professor *H. M. Jensen*.

Vi bringer her 1. del af årsoversigten over mejeribruget i 1949. 2. del omfattende afsnittene om osteproduktion, mælkekonserves og om mejeriernes driftsforhold følger i næste nr.

Mælkeproduktionen.

To gode høstresultater i forbindelse med større import af kraftfodermidler har medført, at året 1949 i produktionsmæssig henseende må betegnes som det bedste, dansk mejeribrug har haft efter krigens ophør. Også de økonomiske forhold har bidraget til en heldig udvikling. En nedsættelse af smørprisen blev ganske vist nødvendig i årets sidste del; men til gengæld har den øgede mælkeproduktion tilladt en mere effektiv udnyttelse af mejeriernes anlæg, således at driftsudgifterne beregnet i forhold til mælkemængden viser nedgang.

Det samlede resultat er som følge heraf blevet et større netto-udbytte pr. kg sødmælk i mejeriåret 1949, end tilfældet var i 1948.

Af årets kreaturtællinger fremgår, at nedgangen i bestanden, der fandt sted i 1946, nu er mere end ophævet. Tællingen den 30. december 1949 viste, at antallet af køer og kvier, der havde kælvet, var oppe på 1 566 000 stkr. Sammenlignes med vintertællingen i 1948, hvor bestanden udgjorde 1 473 000, er fremgangen 93 000 dyr eller 6,3 pct. Tallet er det største, der er nået siden 1939, og det ligger kun 5,6 pct. under resultatet af dette års vintertælling. Den store fremgang i malkekøernes antal har ikke kunnet ske uden mærkbar formindskelse af ungvægbestanden. I 1948 fandtes således 625 000 kvier, der ikke havde kælvet, i 1949 var tallet kun 549 000.

Kreaturbestandens forøgelse og de bedre fodringsforhold har efter angivelse af De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation hævet den samlede mælkemængde, som produceres her i landet, fra 4046 mill. kg i 1948 til 4852 mill. kg i 1949. Stigningen er 19,9 pct.; men tallet må tages med lidt reservation, da det indbefatter en skønsmæssig ansættelse af producenternes hjemmeforbrug. Dette opgives for 1949 til 370 mill. kg, medens det foregaaende år blev anslået til 385 mill. kg. Mælkemængden, landets mejerivirksomheder havde til rådighed sidste år, lå kun ca. 8 pct. under det kvantum, der indvejedes i 1939. Den opgives for 1949 til 4482 mill. kg. I 1948 var indvejningens størrelse 3661 mill. kg. Forskellen er her 821 mill. kg eller 22,4 pct., og betragtes udviklingen i årets løb, fremgår det, at stigningen satte ind ved andet kvartals begyndelse for derefter at holde sig i de efterfølgende kvartaler.

Sammenligning af de anførte tal vil vise, at de enkelte køers mælkeydelse endnu ikke har nået førkrigstidens højde; men inden længe skulle denne gerne være passeret, så meget mere som malkekøernes sundhedstilstand er forbedret. Arbejdet for sygdomsbekæmpelse blev i 1949 fortsat efter de tidligere fulgte retningslinier, og ved årets udgang fandtes over 99 pct. af alle besætninger i tuberkuloseregistret. På samme

tidspunkt omfattede kastningsregistret 54,6 pct. af besætningerne. Resultaterne må betegnes som imponerende, og de viser, hvad en målbevidst indsats kan føre til. Fra mejeriernes side er det et almindeligt ønske, at noget tilsvarende kunne præsteres til gavn for mælke kvaliteten; men på dette område er de opnåede fremskridt stadig små, hvis sådanne i det hele taget kan påvises.

Landbrugets nye hjælpemidler, hormonpræparater og penicillin, har ikke gjort forholdene lettere. Særlig har uforsigtig brug af det sidste skaffet adskillige mejerier vanskeligheder, såvel ved flødens syring som ved osteproduktionen. Dertil vækker den kraftige agitation, som i den senere tid er drevet til fordel for øget fremstilling og brug af ensileret foder, nogen bekymring. Usikkerheden over for de fremtidige muligheder for tilførsel af kraftfodermidler er årsagen til den fornyede interesse for ensilage; men her bør det erindres, at anvendelsen af denne og f. eks. produktion af finere ostetyper ikke lader sig forene. Kvalitetsvarer har tidligere været målet, der arbejdedes mod inden for landbruget; men det synes, som om man i visse landbrugskredse nu er ved at miste interessen herfor og i stedet har en billig masseproduktion for øje.

Det almindelige hygiejniske arbejde er fortsat i 1949. Ved fluebekæmpelsen er nye præparater taget i brug, og gode resultater blev opnået, selv om flueplagens begrænsning har vist sig vanskeligere end først antaget. De i foregående års-oversigt omtalte undersøgelser over vandforsyningsforholdene på landbrugsejendomme gennemførtes i 1948—49 i 36 mejerikredse. Rent orienteringsmæssigt blev udtaget 7103 prøver. Undersøgelserne af disse viste, at 52,3 pct. måtte betegnes som dårlige eller meget dårlige, og allerede dette foreløbige resultat viser, at en forbedring af vandforsyningsforholdene på landet er ønskelig, ikke alene af rent sundhedsmæssige grunde, men også af hensyn til mælkens kvalitet.

Med henblik på en skærpelse af kontrollen med mælke kvaliteten fremsatte Statens Forsøgsmejeri sidste efterår forslag til en modifikation af reduktaseprøven, således at dette

hjælpemiddel ved bedømmelsen bedre, end tilfældet er i øjeblikket, bliver i stand til at oplyse om de hygiejniske forhold under mælkens udvinding. Før den ændrede reduktaseprøve indgår i den almindelige mælkebedømmelse, vil dens anvendelighed under praktiske forhold blive nærmere gennemprøvet.

Mejeriernes tekniske forhold.

Vanskelighederne, som i årene umiddelbart efter krigens ophør prægede mejeriernes forsyning med de for driften nødvendige hjælpemidler, lettede lidt i 1948, og bedringen fortsattes i 1949. Den mærkedes især, hvad fremskaffelsen af brændselsmaterialer angik, idet større tilførsler muliggjorde et nyt fordelingsgrundlag, hvorefter mejerierne kunne få op til 75 pct. af deres forbrug i 1948 dækket med udenlandsk, fast brændsel. Derved blev det lettere at supplere med indlandske brændselsmaterialer, og kvaliteten af disse var gennemgående god. I overgangen til oliefyring skete ingen udvidelse i årets løb, idet importens størrelse ikke tillader en sådan. Priserne stillede sig ellers i 1949 gunstigt for det flydende brændsel, der i hygiejnisk henseende må regnes for det mest tiltalende i mejerivirksomhederne.

Adgangen til nødvendige rengøringsartikler var tålelig i det sidste år, og heller ikke fremskaffelse af egnet emballage for smør og ost voldte besvær. Hvad glassager af forskellig art angår, blev det største savn afhjulpet i 1948, og mindre tilførsel er sket siden; men her, som på de fleste andre områder, gælder, at prisstigningerne er meget følelige.

Stigende priser har ligeledes gjort sig gældende for mejerimaskiner og apparater. Fabrikkerne arbejder stadig med lang leveringstid som følge af mejeriernes almindelige ønske om modernisering efter krigstidens stilstandsperiode. Fra flere sider arbejdes der stærkt på at få moderniseringen gennemført i forbindelse med sammenlægning af flere mindre virksomheder til enkelte større, og sådanne er lykkedes adskillige steder; men nødvendiggør sammenlægningen opførelse af et helt nyt mejeri, kræves der nu kapitalinvesteringer på

1—1½ mill. kr. eller mere, hvilket med faldende produktpriser i sigte kan give anledning til betænkeligheder. For at overvinde disse og lette den form for rationalisering, som sammenlægningen indebærer, trådte De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation i februar 1949 i forhandling med landbrugsministeriet, og denne resulterede i, at landbrugsministeren den 21. juni 1949 fremsatte forslag om, at et beløb af indtil 50 mill. kr fra Marshall-kontoen stilles til rådighed som billige lån ved sammenlægning af mejerier. Man mente, at dette skulle stimulere bevægelsen; men af politiske grunde vandt forslaget ikke rigsdagens tilslutning.

Byernes forsyning med mælk.

Den stigning i befolkningens mælkeforbrug, der indtrådte under krigen, har på det nærmeste holdt sig uforandret siden. I 1949 er salget af konsummælk beregnet til 475 mill. kg mod 480 mill. kg året før. Forskellen er således kun ca. 1 pct. For flødens vedkommende gik salget i samme periode ned fra 52 til 43 mill. kg, hvilket svarer til en tilbagegang på 17,3 pct. Årsagen hertil angives at være et svigtende forbrug af ice-cream, idet den fløde, som indgår i dette produkt, er medregnet i opførelsen. Omregnet til sødmælk udgjorde flødesalget 121 mill. kg, medens det foregående år svarede til 122 mill. kg. Når forskellen ikke er større, må forklaringen søges i den ændring af fedtprocenten fra 9,0 til 15,0, som fandt sted ved landbrugsministeriets bekendtgørelse af 1. juli 1949. Samtidig ændredes drikkemælkens fedtindhold fra 3,0 til 3,5 pct. Ændringen havde ganske naturligt en stigning i forbruget af smørfedt til følge. Omregnes dette på sødmælk, er værdien i 1949 ca. 527 mill. kg. I 1948 var tallet 510 mill. kg.

Ved prisansættelsen for sødmælk og fløde krævede fedtindholdets forhøjelse særlige hensyn. Siden 1946 er prisen for de to produkter beregnet på grundlag af et afregningstal for smør på 4,46 kr. pr. kg, medens forskellen mellem dette tal og eksportprisen udjævnedes ved et statstilskud. Hvis princippet skulle fastholdes, ville forhøjelsen af fedtindholdet betyde en stigning i statens udgifter, og derfor blev resultatet,

at statstilskudet vedblivende kom til at gælde for fedtindholdet 3,0 og 9,0 pct. i henholdsvis mælk og fløde, medens dækning for det højere fedtindhold udredes af forbrugerne i forhold til smørrets eksportpris.

Den gældende konsummælksordning, der udløb i efteråret 1949, fornyedes ved landbrugsministeriets bekendtgørelse af 15. oktober. Ved ordningens forlængelse skete ingen ændring i konsummælktilskudets størrelse; men der foretoges en afkortning af den periode, i hvilken udbetaling finder sted.

I henhold til loven af 5. august 1940 om bybefolkningens forsyning med mælk og fløde er som omtalt i tidligere årsberetninger rationalisering af mælkesalget gennemført i en række byer. I nogle af disse har mælkeordninger nu været gældende i en årrække, og i den anledning har handelsministeriet den 9. juni 1949 nedsat en mælkekommission, hvis opgave er at gennemgå de trufne foranstaltninger og overveje, om de virker tilfredsstillende, eller om nye skal gennemføres. Kommissionens arbejde regnes at blive ret langvarigt, så betænkning kan neppe ventes foreløbig.

I forbindelse med omtalen af konsummælkssalget skal nævnes, at den udførsel af frisk mælk til de amerikanske besættelsesstyrker i Tyskland, der påbegyndtes i 1946, stadig udvides, idet den fra 17,6 mill. l i 1948 steg til 18,7 mill. l i 1949. Yderligere har amerikanerne det sidste år modtaget mindre mængder piskefløde. — Også den norske brigade i Tyskland er begyndt at få dansk drikkemælk. Leverancen i 1949 drejede sig dog kun om 100 000 l.

Smørproduktionen.

For året 1949 opgør »Statistiske Efterretninger« Danmarks samlede smørproduktion til 156,2 mill. kg, hvilket er 35 mill. kg mere end i 1948, hvor produktionen kun nåede op på 121,2 mill. kg. Stigningen svarer til 28,9 pct., hvilket er mere end der var grund til at vente efter mælkemængdens fremgang. Forklaringen må søges i sødmælkens stigende fedtindhold samt i, at det kvantum, der er anvendt til smørlavning, har været relativt større end foregående år.

Smørproduktionens månedlige størrelse (mill. kg).

	1945	1946	1947	1948	1949
Januar	8,1	8,9	9,9	8,3	9,5
Februar	7,0	8,0	8,6	7,4	8,8
Marts	7,9	9,6	10,1	8,6	11,1
April	9,2	10,6	11,0	9,9	12,6
Maj	13,3	14,6	12,6	12,8	16,2
Juni	14,6	15,5	13,7	12,6	16,6
Juli	14,4	15,1	12,9	11,8	15,6
August	13,6	14,3	10,8	10,6	14,7
September	13,1	12,6	9,2	10,4	13,7
Oktober	12,1	11,9	9,5	10,2	13,4
November	9,8	10,3	8,8	9,3	12,0
December	9,2	9,5	8,1	9,3	12,0

Som hosstående oversigt over størrelsen af den månedlige smørproduktion viser, var de mængder, der fremstilledes i januar og februar, kun små, selv om de lå over produktionen i samme tidsrum af 1948; men derefter satte stigningen for alvor ind og holdt sig resten af året. Produktionen kulminerede i juni måned med 16,6 mill. kg. I februar fremstilledes årets mindste kvantum, 8,8 mill. kg. Forskellen mellem yderpunkterne i 1949 bliver derved ikke mindre end 7,8 mill. kg. Det må håbes, at så store udsving kan undgås, når produktionen igen finder et nogenlunde fast leje. De jævne tilførsler til markederne var i hvert fald tidligere en ikke ringe fordel.

Af den fremstillede smørmængde har hjemmemarkedet kun aftaget ca. 17,2 mill. kg, idet rationeringen på 62,5 g smør ugentlig pro persona stadig har været opretholdt trods gentagne protester fra forbrugere og producenter. Den stramme rationering, der nu har været gældende siden 1. januar 1948, giver margarinen en fortrinsstilling, som den neppe ville have vundet i fri konkurrence. For mejeribruget betyder dette, at hjemmemarkedet, hvis værdi ikke må undervurderes, atter skal tilbageerobres, når forholdene igen engang bliver frie, og for udbudet på de fremmede markeder kan det ringe hjemlige forbrug ikke tænkes at virke anbefalende.

Efter opgørelse i »Handelsstatistiske Meddelelser« kom den danske smørudførsel i 1949 op på 138,32 mill. kg, hvilket er

Danmarks produktion samt ind- og udførsel af smør i mill. kg.

År	Produktion	Indførsel	Udførsel					Overskudsudførsel	Værdi i mill. kr.
			I drifter og kasser	I dåser	Fløde	I alt			
1914		9,66	101,40	2,22	5,56	109,17	99,51	212,00	
1918		—	14,11	0,47	—	14,58	14,58	61,04	
1923	132	1,83	110,33	1,30	0,01	111,64	109,81	483,62	
1931	195	1,82	171,12	0,53	—	171,65	169,85	358,50	
1936	180	0,18	145,68	0,53	—	146,21	146,03	311,25	
1937	183	0,02	152,37	0,60	—	152,97	152,95	354,31	
1938	189	—	157,48	0,57	—	158,05	158,05	375,12	
1939	182,7	—	148,47	1,33	—	149,80	149,80	367,20	
1940	162,8	—	107,74	0,16	—	107,90	107,90	343,56	
1941	124,6	—	—	—	—	53,70	53,70	273,92	
1942	108,8	—	—	—	—	38,70	38,70	197,41	
1943	124,9	—	—	—	—	55,60	55,60	283,62	
1944	128,8	—	—	—	—	58,20	58,20	296,88	
1945	132,3	—	66,26	0,04	—	66,30	66,30	301,61	
1946	140,9	—	76,98	1,32	—	78,30	78,30	352,75	
1947	125,2	—	86,02	1,09	—	87,11	87,11	469,00	
1948	121,2	—	104,90	1,20	—	106,10	106,10	699,28	
1949	156,2	—	137,40	0,92	—	138,32	138,32	900,78	

den største højde, der endnu er nået siden krigens begyndelse. I 1948 udgjorde eksporten 106,1 mill. kg, og i 1947 var den nede på 87,1 mill. kg. Afsætningen fandt sted til en række lande. Blandt disse var England hovedkunden og modtog 69,9 pct. af eksporten. Belgien indtog igen i 1949 andenpladsen mellem køberne af dansk smør, idet 9,7 pct. af smørret gik til dette land. Indkøbene fandt sted i årets første måneder, og derefter svigtede det belgiske marked, idet Holland i kraft af sin stilling inden for Benelux-ordningen trængte det danske smør ud. Den forholdsvist store smørmængde (8,8 pct.), som Frankrig har aftaget i 1949, står i forbindelse med, at produktionsforholdene i dette land har været mindre gode det sidste år. Leverancen til U.S.A., der er opført i oversigten, er udelukkende gået til de amerikanske besættelsesstyrker i Europa. Den eksport til Amerika, af hvilken man i forskellige kredse har ventet sig så meget, er endnu ikke

Oversigt over den danske smørekports fordeling (1000 kg).

	1939	1945	1946	1947	1948	1949
Storbritannien .	102 808	35 380	47 106	42 862	54 389	96 683
Tyskland	43 727	6 636	—	—	504	3 028
Belgien	489	3 216	7 020	9 898	14 708	13 471
Rusland	—	—	5 000	11 800	11 318	2 000
Schweiz	233	500	1 500	8 759	7 205	5 210
Finland	—	2 100	3 175	1 175	4 801	702
Norge	—	6 435	1 064	—	—	—
Sverige	—	—	414	810	2	—
Frankrig	375	4 027	3 500	532	2 080	12 167
Czekoslovakiet .	227	315	1 403	2 808	294	—
U. S. A.	8	4 354	3 000	2 778	1 893	2 020
Canada	—	—	—	—	4 574	508
Andre Lande ..	1 940	3 377	5 161	5 687	4 303	2 531
Ialt	149 807	66 340	78 343	87 109	106 071	138 320

kommet i gang, og da U. S. A. har overskudsproduktion af smør, synes den i det hele taget meget problematisk. Smørudførselen til Rusland, der umiddelbart efter krigens ophør tegnede til at blive af betydning, har i 1949 været af mindre omfang end de foregående år, hvorimod tysklandshandelen, som atter påbegyndtes i 1948, gjorde fremskridt. De øvrige lande, der i foranstående oversigt er opført som købere af dansk smør, har kun aftaget forholdsvis små mængder; men derfor er de alligevel ikke uden værdi for mejeribrugtet.

Hovedparten af det kvantum, England modtog fra Danmark i løbet af 1949, leveredes efter den i sidste årsberetning omtalte handelsoverenskomst, efter hvilken 60 pct. af den danske smørekспорт skulle aftages til en pris af 612 kr. pr. 100 kg (321 sh 6 d pr. cwt.). Overenskomsten havde gyldighed for perioden oktober 1948—oktober 1949; men allerede i foråret 1949 indlededes nye overenskomstforhandlinger. Ved disse blev spørgsmålet om en langtidsaftale, der var berørt ved forhandlingerne året før, taget op til fornyede overvejelser, og da en sådan blev anset for at være et middel til sikring af produktionens stabilitet, blev resultatet af de førte drøftelser, at der i slutningen af juli kunne træffes en ny aftale for smørekporten til England, gældende for en periode af 6 år,

fra 1. oktober 1949 til 1. oktober 1955. I henhold til denne aftale har Danmark forpligtet sig til at levere og England til at aftage 75 pct. af den danske smørekseport, dog højst 116 840 tons (115 000 long tons) årligt.

Aftalen forudsatte ved sin ikrafttræden en nedgang i prisen til 271 sh 6 d pr. cwt., svarende til 517 kr. pr. 100 kg. Den fastsatte pris kan, hvis en af parterne ønsker det, tages op til revision for et år ad gangen; men det er en forudsætning, at den år for år højst kan ændres op eller ned med 7½ pct. Langtidsaftalen med England er et led i den almindelige handelsoverenskomst og omfattes derfor også af dennes revisionsklausuler. Devalueringen, der blev foretaget den 18. september 1949, har ikke gjort Danmarks handelsmæssige stilling overfor England gunstigere; men alligevel blev der ikke i 1949 taget skridt til ændring af overenskomstens bestemmelser.

Englands smørindførsel har været jævnt stigende efter krigens ophør; men endnu er den kun ca. to trediedele af, hvad der importeredes i 1938.

Englands smørimport.

Import fra	1938		1947		1948		1949	
	cwt.	pct.	cwt.	pct.	cwt.	pct.	cwt.	pct.
Australien .	1 797 875	18	1 078 900	24,9	1 455 000	26,7	1 438 500	22,6
New Zealand	2 582 560	27	2 406 200	55,6	2 717 700	49,8	2 690 800	42,3
Danmark ..	2 365 291	25	807 500	18,7	1 051 700	19,3	1 893 400	29,7
Andre Lande	2 862 785	30	33 800	0,8	228 400	4,2	346 300	5,4
	9 608 511	100	4 326 400	100,0	5 452 800	100,0	6 369 000	100,0

Danmarks procentlige andel i importen har det sidste år været af samme størrelse som i begyndelsen af trediverne. Også gruppen andre lande viser fremgang, medens der for såvel Australiens som New Zealands vedkommende kan spores en mindre tilbagegang. Hvad Englands egne produktionsmuligheder angår, er malkekvægbestanden ganske vist vokset med ca. 18 pct. fra 1939 til 1949; men fodringsforholdene har været mindre gode, og først i 1948 nåede mælkemængden over førkrigstidens.

Imidlertid er der sket store forskydninger i mælkens anvendelse, idet salget af konsummælk er steget stærkt på bekostning af mejeribrugets andre produktionsgrene. Den fremstillede smørmængde er således faldet fra 45 mill. kg i 1939 til 17 mill. kg i 1948, og selv om der for året 1950—51 regnes med en forøgelse af produktionen til ca. 19 mill. kg, betyder dette dog ikke meget i forhold til det samlede forbrug. Her er den overgang fra smør til margarine, der i England har fundet sted under krigen, af større betydning.

Som følge af prisnedsættelsen, der foretoges ved handelsoverenskomstens fornyelse, blev den gennemsnitlige betaling, der i 1949 opnåedes for dansk smør i England, 594,87 kr. pr. 100 kg mod 611,99 kr. i 1948. Rusland betalte i gennemsnit 651,00 kr. og tredielandsprisen var 770,03 kr. pr. 100 kg. Det af smøreksportudvalget ansatte afregningstal, hvorefter betaling til mejerierne finder sted, var i årets første seks måneder 650 øre pr. kg; men fra 30. juni sænkedes det på grund af forventet nedgang i eksportprisen til 600 øre pr. kg og blev derefter holdt på denne højde resten af året. Hjemmemarkedsprisen ansættes med afregningstallet som basis. Landmejeriernes detailsalgnotering for smør var indtil udgangen af juni 714 øre pr. kg. Den nedsattes ved afregningstallets ændring til 664 øre pr. kg.

Gennemsnit af Københavns smørnotering.

År	Øre pr. kg	År	Øre pr. kg	År	Øre pr. kg
1938	230,69	1942	389,00	1946	403,25
1939	238,66	1943	389,00	1947	446,00
1940	312,15	1944	389,00	1948	575,00
1941	389,00	1945	389,00	1949	625,00

Udover afregningstallet modtager mejerierne i regelen en overpris fra deres smørhandlere. Efter opgørelsen fra Konto- ret for Mejeri-Statistik udgjorde denne i gennemsnit for 1949 6,86 øre pr. kg, varierende fra 6,25 øre i årets 1. kvartal til 7,55 øre i 4. kvartal. Lægges overprisen til afregningstallet, fremkommer den virkelige smørpris, der i 1949 har været $625 + 7 = 632$ øre pr. kg mod 657 øre i 1948. Nedgangen sva-

Betalte overpriser (øre pr. kg).

År	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	Gennemsnit
1945	7,55	6,98	7,24	9,12	7,72
1946	8,25	7,92	7,90	7,77	7,96
1947	7,45	6,74	6,87	7,73	7,20
1948	6,85	6,73	6,67	7,09	6,84
1949	7,13	6,25	6,51	7,55	6,86

rer til 3,8 pct. I 1947 var den gennemsnitlige smørpris, som mejerierne opnåede, 511 øre pr. kg.

I forrige årsberetning kunne anføres, at en mindre forbedring af smørkvaliteten havde fundet sted i årets løb. At dømme efter det sidste års udstillingsresultater synes stilstand nærmest at være indtrådt, og kan fremskridt spores, må de betegnes som ubetydelige. Ved de provinsielle udstillinger, hvoraf to afholdtes om foråret og en om efteråret, var gennemsnitskarakteren for det udstillede smør i Jylland 10,81 points, på de østlige øer 10,69 points og på Fyn 10,86 points. Ved landsudstillingen i 1948 opnåede smørret fra de tre udstillingskredse henholdsvis 10,79, 10,60 og 10,97 points. Gennemsnitskaraktererne fra Statens Smørbedømmelser var i 1949 10,49 points mod 10,38 points i 1948, så her har fremgangen været større.

(Fortsættes).

Kortfattet vejledning i anvendelse af mejetærskere.

På grundlag af indsamlede oplysninger og erfaringer med mejetærskning har mag. agro. V. Poulsen, Grenaa, udarbejdet en vejledning i anvendelsen af mejetærskere og tilhørende hjælpemaskiner.

Da der ikke foreligger officielle forsøgsresultater til belysning af såvel økonomi som eventuelle fordele og mangler ved mejetærskning sammenlignet med normale høstmetoder, må man indtil videre holde sig til de mere eller mindre spredte erfaringer, der gøres i praksis. Vejledningen er ganske kortfattet og gør heller ikke krav på at være fuldstændig og endelig. Den giver ikke desto mindre en klar oversigt over de almindelige forholdsregler ved mejetærskning. Desuden gives en særlig omtale af behandlingen af de forskellige korn- og frøafgrøder, når det gælder mejetærskning. Alt i alt en lille nyttig vejledning, som det kan betale sig at sætte sig ind i, inden man sætter mejetærskeren igang.
